# BERAT KANDİLİ

- حم وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ

- ***Hâ. Mîm Apaçık olan Kitab'a and olsun ki, Biz onu (Kur'an'ı) mübarek bir gecede indirdik. Kuşkusuz biz uyarıcıyızdır. Her hikmetli işe o gecede hükmedilir. (Yani) katımızdan (verilen her) emir. Çünkü biz, peygamberler göndermekteyiz.***[1]

[1] Duhan, 44/1-5.

## **Berat’ın Anlamı:**

- Berat, Arapça “berâet” kelimesinin Türkçeleşmiş şeklidir.
- Beraet kelimesi sözlükte, "kişinin borçtan, suç ve cezadan, hastalıktan, yükümlülükten kurtulması veya yükümlü olmaması" anlamına gelir.
- Beraet kelimesinin ifade ettiği bu anlamlarla da bağlantılı olarak, şaban ayının 15. gecesinde Müslümanların Allah’ın affı ve bağışlaması ile günah yüklerinden kurtulacakları umularak bu geceye Berat (Kurtuluş) Gecesi denilmiştir.

## Berat Kandilinin Zamanı:

- Şaban ayının on dördüncü gününü on beşinci gününe bağlayan gecedir.
- Bu gece, değişik adlarla da anılmaktadır:
- Bu geceye, bereketli ve feyizli bir gece olması sebebiyle 'Mübârek'; kulların günahlarının affolunması ve temize çıkmaları sebebiyle 'Berâet'; kulların ihsana kavuşmaları nedeniyle 'Rahmet', geceyi iyi değerlendiren kulların seçilerek salih kullar arasına alınması sebebiyle 'Berâe veya Sakk' adı da verilir.

## Berat Kandilinin Önemi:

- Her sene, Şaban ayının on beşinci Berat gecesinde, o senede olacak şeyler, ameller, ömürler, ölüm sebepleri, yükselmeler, alçalmalar, yani her şey Levh-i mahfuzda yazılır.

## Bu Gecenin Özellikleri:

- Bu gecenin beş özelliği vardır:
- 1) Bu gecede önemli işlerin seçimi ve ayırımı yapılır.
- 2) Bu geceyi ibadetle geçirenlere yardımcı olması amacıyla Allah tarafından melekler gönderilir.
- 3) Bu gece bağışlanma ve af gecesidir.
- 4) Bu gecede yapılan ibadetlerin fazileti çok büyüktür.
- 5) Bu gecede Peygamberimize şefaat yetkisinin tamamı verilmiştir. Bu yetkinin üçte biri Şaban'ın on üçüncü günü, üçte biri Şaban'ın on dördüncü günü, geri kalan üçte biri de Şaban'ın on beşinci günü verilmiştir.
- Anne ve babasını incitenler, büyücüler, başkalarına kin besleyenler içki düşkünleri bu gecenin faziletinden yararlanamazlar.

## Berat Kandilinin Fazileti:

- Şaban ayında niçin çok oruç tuttuğu sorulduğu zaman Rasulullah Efendimiz şöyle buyurmuşlardır:

- شَعْبَانُ بَيْنَ رَجَبٍ وَرَمَضَانَ، يَغْفُلُ النَّاسُ عَنْهُ، يَرْفَعُ فِيهِ أَعْمَالَ الْعِبَادِ، فَأُحِبُّ أَنْ لَا يُرْفَعَ عَمَلِي إِلَّا وَأَنَا صَائِمٌ

- *Receb ve Ramazan arasındaki Şaban, öyle faziletli bir aydır ki, insanlar bundan gafildir. Bu ayda ameller, âlemlerin Rabbine arz edilir. Ben de amelimin oruçlu iken arz edilmesini isterim.*[2]

---

[2] Şuabu'l-İman.

- Rasulullah bu geceyi Hz. Âişe’ye tanıtırken şöyle buyurmuştur:
- **هَذِهِ اللَّيْلَةُ لَيْلَةُ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ وَلِلَّهِ فِيهَا عُتَقَاءُ مِنَ النَّارِ بِعَدَدِ شُعُورِ غَنَمِ كَلْبٍ، لَا يَنْظُرُ اللهُ فِيهَا إِلَى مُشْرِكٍ، وَلَا إِلَى مُشَاحِنٍ، وَلَا إِلَى قَاطِعِ رَحِمٍ، وَلَا إِلَى مُسْبِلٍ، وَلَا إِلَى عَاقٍّ لِوَالِدَيْهِ، وَلَا إِلَى مُدْمِنِ خَمْرٍ**
- *Bu gece Şaban'ın on beşinci gecesidir. Allah Teâlâ bu gecede Benü Kelb kabilesinin koyunlarının tüyleri sayısınca insanları Cehennem'den kurtarır. Ancak kendisine şirk koşanların, Müslümanlara karşı kin ve düşmanlık besleyenlerin, akrabaları ile münasebeti kesenlerin, gururlu ve kibirlilerin, ana-babasına asî olanların ve içki içmeye devam edenlerin yüzüne bakmaz.*[3]

---

[3] Şuabu’l-İman.

- Bu hadiste, sıla-i rahimi tek etmek, ana babaya âsi olmak ve insanlara karşı böbürlenmek gibi genel olarak kul hakkına giren hususlar, istisna olunmuşlardır. Buna göre, haksız yere adam öldürme, başkasının ailesiyle zina etme ve hırsızlık gibi büyük günahlardan olduğu halde, hadis-i şerifte affedilmeyecek günahlar arasında sayılmayan pek çok günah vardır ki, bu günahlar, her ne kadar açıkça affedilmeyecek günahlar arasında zikredilmeseler bile, gerçekte affedilmeyecekleri konusunda hadisin kapsamına dahildirler. Şu halde vaktiyle bu günahları islemiş olanların, söz konusu günahlarının affı için tövbe etmeleri yeterli olmaz; ayrıca, hak sahiplerinden helallik de dilemeleri gerekir.

- Peygamberimiz buyurdu ki:

- إِذَا كَانَتْ لَيْلَةُ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ فَقُومُوا لَيْلَتَهَا، وَصُومُوا يَوْمَهَا، فَإِنَّ اللهَ تَعَالَى يَقُولُ: أَلَا مِنْ مُسْتَغْفِرٍ فَأَغْفِرَ لَهُ، أَلَا مِنْ مُسْتَرْزِقٍ فَأَرْزُقَهُ، أَلَا مِنْ سَائِلٍ فَأُعْطِيَهُ، أَلَا كَذَا أَلَا كَذَا حَتَّى يَطْلُعَ الْفَجْرُ

- *"Şaban ayının yarısı (Berâet gecesi) gelince: gecesini namazla, gündüzünü oruçla geçiriniz. Cenâb-ı Allah o gece güneşin batmasıyla dünya göğüne iner ve şöyle der: Benden af dileyen yok mu; onu affedeyim. Rızık isteyen yok mu; rızık vereyim. Yok mu şunu isteyen, yok mu bunu isteyen… Bu fecre kadar devam eder."*[4]

---

[4] Şuabu'l-İman.

- Âişe validemiz buyuruyor ki:

- **لَمْ يَكُنِ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَصُومُ شَهْرًا أَكْثَرَ مِنْ شَعْبَانَ، فَإِنَّهُ كَانَ يَصُومُ شَعْبَانَ كُلَّهُ**

- "Rasulullah'ın, hiçbir ayda, Şaban ayından daha çok oruç tuttuğunu görmedim. Bazen Şabanın tamamını oruçla geçirirdi."[5]

[5] Buhari.

- Rasulullah buyurdu ki:

- خَمْسُ لَيَالٍ لَا يُرَدُّ فِيهِنَّ الدُّعَاءُ: لَيْلَةُ الْجُمُعَةِ، وَأَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ رَجَبَ، وَلَيْلَةُ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ، وَلَيْلَةُ الْعِيدِ وَلَيْلَةُ النَّحْرِ

- *Beş gece vardır ki onlarda yapılan dualar geriye çevrilmez. Bunlar Recebin ilk (cuma) gecesi, Şabanın ortasında bulunan gece, Cuma gecesi, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı geceleridir.*[6]

---

[6] Şuabu'l-İman.

## **Berat Gecesine Has Bir Namaz Var mı?**

- Kaynaklarımızda belirtildiği üzere Berat gecesine ait özel bir namaz yoktur.
- İmam Gazâli, bu gece her rekatında Fâtiha'dan sonra on bir kere İhlas suresi okunmak suretiyle kılınacak yüz rekat veya her rek'atında Fâtiha'dan sonra yüz kere İhlas suresi okunan on rekat namazın çok sevap olduğuna ilişkin bir rivayet nakletmektedir.
- Ancak Zeynüddin el-Irâki, İmam Nevevi ve Ali el-Kârî gibi hadis otoriteleri bunun aslının olmadığını söylemişlerdir.

## Berat Kandiliyle İlgili Birkaç Soru:

- **Sual: Şabanın 14. mü, 15. günü mü oruç tutulur?**
- Cevap: On beşinci günü tutulur. Bünyesi zayıf olanın, Şabanın 15 inden sonra oruç tutmayıp, farz olan Ramazan-ı şerif orucuna hazırlanması iyi olur. Sağlığı yerinde olan ise, Şaban ayının çoğunu, hatta tamamını oruçlu geçirebilir.
- **Sual: Berat gecesinde, kaderimiz tekrar mı yazılıyor?**
- Cevap: Hayır. Kader, ezelde Levh-i mahfuzda yazılmıştır. Sonradan bir şey yazılmaz. Yani, Levh-i mahfuzda olacak değişiklikler ve ömürlerin artması ve kısalması da, ezelde yazılmıştır. Allahü Teâlâ'nın kaderi, yani ezeldeki ilmi nasıl ise, Levh-i mahfuzdaki değişiklikler, ona uygun olur.